

आदरणीय महानुभावहरु

शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार । सुशासन, समृद्धी शुद्धोधन गाउँपालिकाको मूल आधार ॥ भन्ने नाराका साथ

शुद्धोधन गाउँपालिकाको यस गरिमामय गाउँसभामा आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरव महशुस गरेको छु । राज्यको पुनः संरचना पश्चात जनताले देख्ने र अनुभूति गर्न सक्ने स्थानीय सरकारको रुपमा हामी निर्वाचित भएपछि तीनवटा आर्थिक वर्ष को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा पुग्नै लागेको अवस्थामा विकास र उन्नतिको लागि सक्रिय रुपमा अगाडि बढ्दै प्रभावकारी रुपमा दैनिक सेवा प्रवाह र विकास पथमा लाग्नु भएका सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरु, राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरु लगायत विकासका सरोकारवाला सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । लोकतान्त्रिक गणतन्त्र एवं स्वतन्त्रताको लागि विभिन्न आन्दोलनका क्रममा जीवन आहुति दिनुहुने शहीदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दछु ।

अध्यक्ष एवं सदस्य महानुभावहरु

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका सैद्धान्तिक आधारहरु यस प्रकार रहेका छन् ।

- नेपालको संविधान, २०७२
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- संघीय तथा प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रमहरु
- स्थानीय तहको योजना तथा वजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन तथा निर्देशनहरु
- वडा भेलाबाट प्राप्त योजनाहरु
- राजनीतिक दल, बिषयगत शाखाहरु, निजि क्षेत्र तथा नागरिक समाजबाट प्राप्त सुझावहरु
- बिषयगत समितिहरुको सुझावहरु
- राजश्व परामर्श समितिको सुझाव
- संघीय र प्रदेश सरकारको आ.व. २०७७/०७८ को बजेट वक्तव्य
- सभाका सदस्यहरुका राय सुझावहरु
- शुद्धोधन गाउँपालिकाको एकिकृत विकास योजनाको प्रतिवेदन
- स्थानीय तहको योजना बार्षिक बजेट दिग्दर्शन, २०७४
- स्थानीय तहका विभिन्न कानूनहरु
- समय समयमा व्यक्त प्रतिबद्धताहरु

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा गाउँपालिकामा सञ्चालन हुने प्रमुख नीति तथा कार्यक्रमहरु निम्नानुसार हुनेछन् ।

आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. “कृषिलाई आर्थिक विकासको प्रमुख आधार मान्दै व्यवसायिक कृषि पेशा अवलम्बन गरौं आत्म निर्भर बनौं” भन्ने उद्देश्यका साथ कृषिलाई व्यवसायिकरण तथा बजारिकरण गर्न अभिप्रेरित गरिने छ । अर्गानिक खेति गर्नेलाई प्रोत्साहन गर्दै जैविक मल प्रयोगलाई बढावा दिदै खेति योग्य जमिन बाँभो राख्न नपाउने नीति अनुसरण गरिने छ । विउ, मलखाद र सिंचाईको समस्या रहेका किसानहरुको तथ्याङ्क संकलन गरी उचित व्यवस्था गरिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२. गाउँपालिकालाई दुध, अण्डा र मासुमा आत्मनिर्भर बनाउन व्यवसायिक पशु पंक्षी पालक कृषकलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
३. पशु बाट मानिसमा सर्ने रोगहरु फैलिन नदिन सचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
४. घाँसमा आधारित पशुपालन गरी उत्पादन लागत कमगर्न “घाँस विकास” कार्यक्रमलाई जोड दिइने छ ।
५. यस गाउँपालिका भरिका कृषकहरुले पालन गर्दै आएका सबै पशुहरुमा खोप कार्यक्रम संचालन गरि “पूर्ण पशु खोप यूक्त” गाउँपालिका बनाउन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
६. पशु स्वास्थ्य, बाभोपना न्यूनिकरण तथा रेविज रोग नियन्त्रण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७. पशु नश्लसुधार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।

८. पशु तथा कृषि विमा कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी बनाउन सचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
९. संघीय सरकारको साभेदारीमा गाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१०. कृषि तथा पशु सेवाका प्राविधिकहरुलाई क्रमशः वडा वडामा पठाई कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
११. तरकारीमा विषादी न्युनिकरण गर्न कार्ययोजना बनाई कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१२. व्यवसायिक तरकारी, फलफुल, मौरी, च्याउ तथा पशुपालन गर्न प्रोत्साहन गर्ने नीति ल्याइने छ ।
१३. कृषि संकलन केन्द्रको व्यवस्था गरिने छ ।
१४. गरिब पहिचान तथा परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१५. सिंचाई अभाव भएका खेती योग्य जग्गाहरुमा सिंचाईको व्यवस्था गरिनेछ । सो को लागि दर्तावाला कृषक समूह सहितको व्यवस्था गरिने छ ।
१६. कृषि उत्पादनमा लागत न्यूनीकरण गर्न कृषि यान्त्रिकरणमा जोड दिईने छ ।
१७. एक घर २ फलफुल कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । सर्वजनिक जग्गामा फलफुलका विरुवाहरु रोपिने छ ।
१८. सिजन अनुसार ५० प्रतिशत अनुदानमा तरकारी, च्याउ तथा विभिन्न बालीहरुको विउ उपलब्ध गराइने छ ।
१९. आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
२०. डिप टयूवेलको डिमाण्ड चार्ज भुक्तानी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
२१. सहकारीको विकास र विस्तार गर्न गाउँपालिकाले सहजिकरण गर्ने छ । सहकारी संस्थाहरुको प्रभावकारी नियमन गरिनेछ र उद्देश्य अनुरूप संचालन गर्न प्रेरित गरी सहकारीलाई आर्थिक विकासको प्रमुख आधार मानी सहाकार्य गर्न जोड दिइने छ । सहकारी संस्था मार्फत रसायनिक मल वितरणलाई सहज बनाउदै लगिनेछ ।
२२. स्थानीय सामाजिक विकास कोषद्वारा संचालित सामुदायिक विकास कोष कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सबै वडामा संचालन गरिनेछ ।
२३. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइदै, सबै वडाहरुमा संचालन गरिने छ ।
२४. स्थानीय लोक संस्कृतिको विकास गर्दै आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुलाई आकर्षण गर्न होमस्टे संचालन गर्न जागरुक हुने समुदायलाई सहयोग गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका दर्वाह र सियाभार लगायत पुरातत्विक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, धार्मिक, पर्यटकिय स्थलहरुको पहिचान, संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै जातिय विशेषता भल्किने संग्राहलायको स्थापना गर्दै जाने नीति लिइने छ ।
२५. यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सार्वजनिक जग्गाहरुको एकिकन तथ्याङ्क संकलन गरी उचित व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२६. राष्ट्रिय भूमि आयोगको समन्वयमा गाउँपालिका भित्रका सुकुम्वासी, अव्यवस्थित बसोबास र गुठी जग्गाको व्यवस्थापन गर्दै भूमि विहिन र अव्यवस्थित बसोबासलाई व्यवस्थापन गरिने छ ।

समाजिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

शिक्षा

२७. गुणस्तरिय शिक्षा शुद्धोधनको प्रतिबद्धता भन्ने मूल नारा सहित सबै बाल बालिकालाई विद्यालयमा अनिवार्य पठाउँ, सिकाउँ, टिकाउँ र बिकाउँ भन्ने अभियानका साथ सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर बृद्धिका लागि आवश्यक कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । शैक्षिक तथा व्यवस्थापकिय पक्षमा सुधारका लागि प्रधानाध्यापक, सहायक प्रधानाध्यापक, शिक्षक र लेखा सहायकहरुलाई समयानुकुल सूचना तथा संचार प्रविधि सम्बन्धि तालिम दिइने छ ।
२८. कोरोना भाइरस (COVID-19) को प्रकोप लाई मध्य नजर गर्दै शुद्धोधन गाउँपालिका अन्तर्गतका माध्यमिक विद्यालयहरुमा अनलाइन कक्षाको माध्यम बाट कक्षा संचालनमा जोड दिदै विद्यार्थीहरुको शैक्षिक गुणस्तर बढाउदै लगिने नीति लिइने छ ।
२९. कोरोना भाइरस (COVID-19) को कारण ले गर्दा विद्यालय नियमित रुपले संचालन हुन नसकेकोले विद्यार्थीहरुको शिक्षण सिकाईमा परेको प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्दै सिकाईलाई निरन्तरता दिनको लागि वैकल्पिक शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

३०. विद्यालयका प्रधानाध्यापक वा अन्य शिक्षकहरू विद्यालय समय भित्र शैक्षिक कार्यक्रम (क्रियाकलाप) तथा गतिविधि बाहेक अन्य प्रकृतिका बैठक, कार्यक्रम वा क्रियाकलापमा सहभागी हुने परिपाटीको अन्त्य गरिने छ ।
३१. प्रारम्भिक बाल शिक्षालाई थप व्यवस्थित गरी सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रोत्साहित गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
३२. सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपातका आधारमा शिक्षक व्यवस्थापन कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
३३. सबै सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूमा नागरिक बडापत्रको व्यवस्था गरिने छ ।
३४. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई तोकिए बमोजिम दिवा खाजाको व्यवस्था गरिने छ ।
३५. बाल बालिकामा अन्तर निहित क्षमताको प्रस्फुटन गराई प्रतिभाको खोजी तथा पहिचान गरी थप प्रोसाहन गर्नको लागि विद्यालय तथा गाउँपालिका स्तरमा विभिन्न विधामा अतिरिक्त क्रियाकलाप एवम् शैक्षिक महोत्सव संचालन गरिने छ ।
३६. संस्थागत विद्यालयको स्थापना, अनुमति तथा कक्षोन्नति प्रकृत्यालाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक कार्यनीति तथा मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
३७. संस्थागत विद्यालयहरूले एक शैक्षिक सत्रमा लागु गरेका पाठ्य पुस्तक (प्रकाशन) तथा विद्यार्थीसंग लिने शुल्क कम्तिमा २ वर्षसम्म यथावत रूपमा लागु गर्नुपर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
३८. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालित सबै विद्यालयहरूमा एकरूपता हुने गरी प्राथमिक तह र आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा गाउँपालिका स्तरमा संचालन तथा व्यवस्थापन गरिने छ ।
३९. सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूबाट संचालन हुदै आएका सीपमूलक र आयमूलक तालिमलाई व्यवस्थित गर्दै सम्बन्धित सरोकारवाला संस्थाहरूसँग समन्वय गरी सञ्चालन गरिने छ ।
४०. विद्यालयको समग्र शैक्षिक उपलब्धि र विषयगत सिकाइ उपलब्धि बृद्धि गर्ने सम्बन्धमा सबै सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यपकहरूले गाउँपालिका शिक्षा शाखासँग र सबै विषयगत शिक्षकहरूले प्रधानाध्यापकसँग कार्य सम्पादन करार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
४१. विद्यालयमा संचालन हुने सबै आबधिक परीक्षाको नतिजा प्रकाशन पछि विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, प्रधानाध्यापक, विषयगत शिक्षक, शिक्षा शाखा तथा सामाजिक विकास समिति बिच प्राप्त सिकाइ उपलब्धि सम्बन्धमा छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।
४२. विद्यालयको भौतिक संरचना निर्माण र मर्मत कार्य विद्यालय सुधार योजनाका आधारमा व्यवस्थापन गरिने छ ।
४३. यस गाउँपालिकामा रहेको यज्ञोदय दुधनाथ थारु बहुमुखी क्याम्पसको शैक्षिक वातावरण व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाले सहजिकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
४४. युवा तथा खेलकुद विकास कार्यक्रमलाई योजनाबद्ध रूपमा क्रमशः व्यवस्थित गर्दै लगिने छ ।

महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक

४५. बालबालिका, किशोर किशोरीहरूको क्षमता विकास गर्न विभिन्न कार्यक्रम गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
४६. महिला बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, फरक क्षमता भएका व्यक्ति, पछाडि परेका व्यक्तिहरूलाई बिकासको मुलप्रवाहमा ल्याउन बिषेश नीति अवलम्बन गरिने छ ।
४७. लक्षित वर्गका कार्यक्रमलाई सीपमूलक र उत्पादनमूलक हुने गरी लागु गरिने छ । महिला लक्षित कार्यक्रमहरू बढी प्रभावकारी बनाउन उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा प्रभावकारी कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गरिने नीति अनुसरण गरिने छ ।
४८. लैंगिक हिंसा तथा घरेलु हिंसा विरुद्ध कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरि महिलाहरूलाई सशक्तिकरण गरिने छ । सुनौलो हजार दिनका बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गरि कुपोषण मुक्त गराइने छ ।
४९. जेष्ठ नागरिकका लागि फूर्सदको समयमा एक ठाउँमा भेला भई मनोरञ्जनका क्रियाकलाप (भजन किर्तन) गर्ने तथा अनुभव आदान प्रदान गर्नको लागि अभिप्रेरित गरिने छ ।

स्वास्थ्य

५०. कोरोना भाइरस (COVID-19) को प्रकोप लाई मध्य नजर गर्दै शुद्धोधन गाउँपालिकामा प्रकोप नियन्त्रणका लागि प्रभावकारी कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै लगिने छ । PCR परिक्षणको दायरा बडाउदै जाने र क्वारेन्टाइनहरु व्यवस्थित गर्दै शुद्धोधन गाउँपालिकामा कोरोना भाइरस को प्रकोप समुदाय स्तरमा फैलिन नदिने कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
५१. संबिधानले ब्यवस्था गरेको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सबै जनताको पहुँचमा पुर्याउने नीति अबलम्बन गरिने छ । गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवामा सबैको सहज, सुलभ र समान पहुँच स्थापित गर्न कटिबद्ध हुदै राज्यद्वारा निर्देशित आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निशुल्क प्रदान गरिने छ ।
५२. महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, दलित, सिमान्तकृत, लोकतान्त्रिक परिवर्तनको लागी भएका सबै जनआन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष र क्रान्तिका क्रममा जीवन उत्सर्ग गर्ने शहिद परिवार, द्वन्द पिडित, र घाइतेहरुको संबिधान प्रदत्त अधिकार स्वास्थ्य सेवामा प्रत्याभूत गरिनेछ । सबै लिंग, क्षेत्र र समुदाय भित्रका आर्थिक रुपले विपन्न, शारिरीक र मानसिक रुपले अशक्तहरुलाई प्राथमिकताको साथ स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरिने छ ।
५३. आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र मार्फत उपलब्ध गराउदै सबै नागरिकको पहुँचमा पुर्याइने छ ।
५४. प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाका सिद्धान्तहरु बाट अनुप्राणित प्रवर्धनात्मक, प्रतिरोधात्मक निरोधात्मक सेवामा दिई आएको प्राथमिकतालाई कायमै राख्दै, समुदायमा आधारित स्वास्थ्य प्रणालीको गुणस्तर, पहुँच र प्रभावकारितामा अभिवृद्धिलाई प्राथमिकता दिईने छ ।
५५. स्वस्थ सेवा सर्वसुलभ, प्रभावकारी र गुणस्तरिय बनाउन स्वास्थ्य उपकरण र पूर्वाधारको ब्यवस्था गरि स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई काम गर्नको लागि उत्साह जनक वातावरणको प्रत्याभूति गरिने छ ।
५६. नेपालमा संक्रामक रोगको प्रभावकारी नियन्त्रण भई नसकेको अवस्थामा नयाँ नयाँ संक्रामक रोग र उपेक्षित ट्रपिकल रोगहरु महामारीकै रुपमा देखा पर्न थालेको, खुला सिमाना, जलवायु परिवर्तन, प्राकृतिक विपद्, पशु संसर्ग र उपयुक्त खोपहरुको अभावले गर्दा कतिपय संक्रामक रोगहरुको नियन्त्रणमा परेको कठिनाईलाई संबोधन गर्न सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय गरी प्रभावकारी कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
५७. कुपोषणलाई न्यूनीकरण गर्ने र पोषण सम्बन्धी जनचेतना बढाउने । विद्यालय जाने उमेरका बालबालिकाहरुका स्वास्थ्य तथा पोषण प्रवर्द्धनलाई विशेष रुपले संबोधन गरिने छ ।
५८. बिपद तथा दुर्घटनाबाट हुने चोटपटकको कारणले अपांगता र मृत्यूमा कम गर्न सरोकारवाला निकायहरुलाई जिम्मेवार बनाउने ।
५९. ८० वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिक र हिडडुल गर्न असमर्थ अपाङ्गहरुलाई घरमै गई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिने छ ।
६०. स्वास्थ्य चौकी नभएका वडाहरुमा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गरी नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिने छ ।
६१. मोतिपुर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र लाई आधुनिक उपकरण सहित सुविधा सम्पन्न बनाइनेछ, साथै १५ शैयाको अस्पतालमा स्तरउन्नती को लागि पहल गरिने छ ।
६२. मानसिक स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित समस्या प्रति आवश्यक जनचेतनाको अभिवृद्धि गर्न, त्यसको रोकथाम, उपचार र नियन्त्रण गर्न ,प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको तह देखिनै ब्यवस्थापन गरी प्रेषण अस्पताल सम्म पहुँच सुनिश्चित गरिने । स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रमको एक अभिन्न अंगको रुपमा शिक्षण संस्थाहरु मार्फत प्रवाहित गरिने छ ।
६३. अन्धोपन, पक्षघात, बहिरोपन, पोलियो र अन्य जन्मजात र बंशानुगत विकलांगताहरुको लागी स्वास्थ्य सेवा र अपांगमैत्री स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास गरिने र स्वास्थ्य सेवामा अपांगहरुको पहुँच सुनिश्चित गरिने छ ।
६४. आमा, नवजात शिशु, बालबालिका र किशोरीहरुको स्वास्थ्य प्रवर्धनमा अत्यन्त महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गुणस्तरिय नर्सिंग तथा मिडवाइफ्री सेवा सहज, सुलभ एवं प्रभावकारी रुपमा स्थानीय जनताको पहुँचमा पुर्याउन आवश्यक दक्ष जनशक्तीको परिचालन र बृत्ति विकासको सुनिश्चितता गर्ने छ ।
६५. स्वास्थ्य सेवा प्रणालीमा स्थानीय स्तरमा संख्यात्मक तथा सेवा विविधताको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको मध्यस्तर स्वास्थ्य कर्मीहरुको पेशागत बृत्ति विकास र सेवाको गुणस्तरमा बृद्धि गर्ने छ ।
६६. महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको समयअनुसार कार्य दक्षतामा वृद्धी गर्दै लगिने छ ।
६७. स्वास्थ्य संस्था सँग सम्बन्धीत सामुदायिक संस्थाहरु, गैर सरकारी संस्थाहरु र गाउँपालिकाको संयुक्त सहभागितामा स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना लगायतका अन्य रोग सम्बन्धी उपचारत्मक र निरोधात्मक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

६८. आयुर्वेद योग तथा प्राकृतिक चिकित्सालाई प्रवर्द्धन गर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
६९. आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवालाई नागरिकको पहुँचमा पुऱ्याउन आयुर्वेद गाउँ घर क्लिनिकलाई कमश विस्तार गरिने छ ।
७०. स्वास्थ्य कर्महरूलाई उच्चा मनोबलका साथ काममा लगाउन न्युनतम सुरक्षाका उपायहरूलाई ग्यारेन्टी गर्दै गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रदानमा जोड दिइने छ ।
७१. स्वास्थ्य संस्थाको मासिक बैठकलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाई स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्राप्त भएको सूचना र जानकारीहरूलाई योजना र नीति निर्माणमा समेटिदै लगिने छ ।
७२. बाल बालिकाको मृत्यु दर र विरामी दरलाई रोकथाम गर्न खोप कार्यक्रमलाई अझ बढी प्रभावकारी र गुणस्तरिय बनाउन स्थानीय स्तरमा रहेका खोप समन्वय समितिलाई समेत जिम्मेवार बनाईनेछ । साथै पूर्ण खोपको दिगोपनाको लागि स्थानीय स्तरमा कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।

भौतिक पूर्वाधार विकास

७३. दीर्घकालिन नीति अनुरूप हरेक बस्तिहरू यातायात सञ्जाल सँग जोड्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । गाउँपालिका भित्रका सबै सडकहरू प्रथमिकताको आधारमा क्रमश कालो पत्रे गरिदै लगिने छ । साथै प्रमुख सडकहरू तथा वडा कार्यालय जोड्ने सडकहरू कालोपत्रे गरिने छ ।
७४. गाउँपालिका भित्रका सडक सञ्जाल लिंक गर्दै रिड रोडको अवधारणामा लगिने छ । नदी कटान क्षेत्र (दानव नदी र तिनाउ नदी) मा तटबन्ध निर्माण, बृक्षारोपण गर्ने र करिडोरको रूपमा विकाश गरिने नीति अंगिकार गरिने छ ।
७५. भवन निर्माण संहिता अनुसरण गरि ब्यवस्थित वसोवास निर्माण गर्न र भूकम्पीय सुरक्षित घर निर्माण गर्न सबै नागरिकलाई अभिप्रेरित गरिने छ । सरकारी अर्धसरकारी ब्यवसायिक तथा निजी सबै भवन तथा संरचना निर्माण गर्दा नक्शा पास गरेर निर्माण गर्ने र पुराना घरहरूको अभिलेखिकरण तथा नियमित गरिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
७६. जमिनको वैज्ञानिक भु उपयोग वर्गिकरण (आवास, ब्यापारिक, औद्योगिक, खुला क्षेत्र, कृषि, मिश्रित) गरि सोहि अनुसार कार्यान्वयन गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
७७. गुणस्तरिय भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिदै योजनाको कार्य प्रकृति अनुसार २० लाख भन्दा बढी रकमका योजनाहरू बोलपत्र को प्रकृयाबाट गुणस्तरिय रूपमा योजना सम्पन्न गर्ने नीति अनुसरण गर्दै लगिने छ ।
७८. आयोजनाको दीगोपना, प्रभावकारिता, मितब्ययिता, कार्यकुशलता कायम गर्न मागमा आधारित सहभागितामुलक योजना छनौट तथा कार्यान्वयन प्रणालीको अवलम्बन गरिने छ ।
७९. ठूला योजना तथा पुल निर्माणको लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारलाई अनुरोध गरि कार्यान्वयन गर्ने नीति अनुसरण गरिने छ ।
८०. शुद्धोधन गाउँपालिकाको सबै वडाहरूका सार्वजनिक स्थलहरू पहिचान गरी पार्क निर्माण गरी सुन्दर बनाइने छ ।
८१. गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण स्थानहरूमा सोलार वत्ती जडानको कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
८२. दर्वाह क्षेत्रको विकास तथा उत्खनन् लाई प्राथमिकता दिई लुम्बिनीसँग जोडी पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिने गरी कार्यक्रमको थालनी गरी गुरुयोजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
८३. गाउँपालिकाको भवन निर्माण अन्तिम अवस्थमा पुगेको हुदाँ आगामी आ.व. को शुरुवाटै उक्त भवन बाट सेवा प्रवाह गरिने छ । साथै गाउँपालिकाको सभाहल सम्पन्न गर्ने र निर्माणधिन वडा कार्यालयहरू समयमै सम्पन्न गराउने र भवन नभएका वडाहरूको भवन निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
८४. बाल उद्यानको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
८५. गाउँपालिकामा गाउँस्तरीय बसपार्क निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
८६. गाउँपालिका स्तरीय खेलकूद कार्यका लागि खेलमैदान निर्माण गरिने छ ।
८७. "फराकिलो सडक, विकासको पूर्वाधार" भन्ने नारा सहित सञ्चालनमा रहेका सडकहरू फराकिलो पार्ने कार्यलाई जोड दिइने छ । सडक सिमा (अधिकारक्षेत्र) निर्धारण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
८८. उपभोक्ता समिति मार्फत पूर्वाधार संरचनाको निर्माण गर्दा लागत साभेदारीलाई अनिवार्य गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।

८९. सडकलाई प्राथमिकताका आधारमा क्रमश कालोपत्रे गरिने र सडकको स्तरोन्नती गर्दा नाली निर्माण र वृक्षरोपणलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
९०. सामुदायिक हल निर्माण गरी टोल विकास समिति, महिला समूह, सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति जस्ता सामुदायिक संस्थाहरूको सामुदायिक क्रियाकलापका साथै योग साधनाका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिने छ ।
९१. संभाव्यता अध्ययन गरी आवश्यक देखिएका सिंचाई आयोजनाहरूलाई क्रमश कार्यान्वयन गर्दै लगिने र नयाँ योजनाहरूको थप संभाव्यता अध्ययन कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
९२. सियाभार क्षेत्रको संरक्षणका लागि कार्ययोजना निर्माण गरी पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइने छ । साथै मनोरञ्जन पार्क निर्माण गरिने छ ।
- वातावरण, विपत् ब्यवस्थापन, खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम
९३. सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीन्दाहरूमा सुरक्षित र पर्याप्त खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गर्दै लगिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
९४. शुद्ध खानेपानीको अभावमा गाउँपालिका बासीहरूको स्वास्थ्यमा पर्ने असर र उत्पादनशिलतामा आउने कमीलाई क्रमशः कमी गर्दै लगिने छ ।
९५. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) योजना निर्माण यसै वर्ष तयार गरी गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिका घोषणा गर्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
९६. उपयुक्त स्थानमा ल्याण्डफिल्ड साइटको पहिचान गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाइने छ । साथै निर्माणाधिन शवदाह गृहलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
९७. यस गा.पा. समेतको सहभागितामा खरिद गरि बहुस्थानीय तहमा संचालीत बरुण यन्त्रबाट विपद्को अवस्थामा कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
९८. मुख्य बजारको सरसफाइ पवर्द्धनको लागी निजि क्षेत्र संग सहकार्य गर्दै अगाडी बढने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
९९. बजार तथा मेला लाग्ने स्थानहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्दै सो को सञ्चालन को जिम्मेवारी स्थानीयलाई नै दिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१००. वातावरण संरक्षणको लागि वैकल्पिक उर्जा (वायो ग्याँस, सुधारिको चुलो र सौर्य उर्जा) जडानलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइने छ ।
१०१. सार्वजनिक शौचालय र संस्थागत शौचालयहरू बालमैत्री, लैङ्गिक मैत्री र अपाङ्ग मैत्री बनाउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१०२. खानेपानीका श्रोतहरूको संरक्षणमा ध्यान दिइने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१०३. गाउँपालिका लाई हरित गाउँपालिका बनाउन मापदण्ड पुगेका र निर्माण कार्य सम्पन्न भएका सडकको दाँया बाँया वृक्ष रोपण गरि हरियाली प्रवर्द्धनको नीति लिइने छ ।
१०४. प्लाष्टीक जन्य भोलाहरूको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिने छ । साथै फाइबर भोला उत्पादन गर्ने साना उद्योगहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
१०५. सियारी घोला तथा सुखली घोला सफाइ गरि ताल तलैया तथा नदी नालाहरूको संरक्षणको लागी नदी नालाहरूको सरसफाइ गर्ने तथा नदीनालाहरूमा फोहर फ्याक्ने र बिषादी राख्ने कार्यलाई दण्डीत गर्ने नीति लिइने छ ।
१०६. विपद् ब्यावस्थापन कोष लाइ निरन्तरता दिइ अझ प्रभावकारी रुपमा परिचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । विपद् व्यवस्थापन योजना र प्रतिकार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
१०७. विपद् तथा जोखिम न्यूनिकरण र उद्धार कार्यका लागी पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई क्षमता अभिवृद्धी गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१०८. सार्वजनिक जग्गाहरूको पहिचान गर्ने, संरक्षण गर्ने र उक्त जग्गाहरूमा सामुहिक, संस्थागत वा व्यक्तिगत रुपमा व्यवसायिक कृषि गर्न चाहने किसानहरूलाई सार्वजनिक जग्गा लिजमा दिई कृषि उत्पादन बढाउन प्रोत्साहन गरिने छ र वृक्षारोपण गर्दा फलफुल, औषधी जन्य तथा आय आर्जन हुने खालका विरुवा रोपन प्रोत्साहन गरिने छ ।
१०९. तिनाउ तथा दानव नदी को नदीजन्य पदार्थ व्यवस्थापन गर्दा स्थानीयलाई पर्ने क्षती कम गर्न तटबन्द गर्ने कार्य को लागी प्राथमिकता दिइने छ ।
११०. खेती योग्य जमिन बाँझो राख्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिने छ ।

संस्थागत विकास तथा सुशासन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१११. पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता कायम गरी नागरिक मैत्री सेवा प्रवाहको व्यवस्था गरिने छ । सुशासन युक्त चुस्त प्रशासन संयन्त्रको विकास गरिने छ । पदाधिकारीहरुलाई जवाफदेही बनाउदै योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी अनुगमन र कार्य सम्पादनमा सहजिकरण गर्ने संयन्त्रको रुपमा विकास गरिने छ ।
११२. वेरुजुलाई कम गर्दै क्रमशः शुन्य वेरुजुको नीति अवलम्बन गरिने छ । पुराना वेरुजुहरु असुलउपर र फछ्छ्यौटमा जोड दिइने छ ।
११३. गाउँपालिका र वडा कार्यालयबाट हुने आर्थिक कारोवारहरुमा विद्युतीय प्रणाली मार्फत मात्र कारोबार गरी आर्थिक अनुशासन कायम गरिने छ ।
११४. गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन नागरिकहरुलाई जनचेतना जगाउनका लागि प्रत्येक टोलमा गठन भएका टोल विकास संस्थाहरुलाई सहभागी गराइने छ ।
११५. गाउँपालिकाले सबै नागरिकहरुको जानकारीका लागि गाउँपालिका र वडा कार्यालयमा नागरिक वडापत्र अद्यावधिक गरी राखिने छ ।
११६. सूचना प्रवाहका लागि गाउँपालिका कार्यालयमा डिजिटल सूचना पाटी तथा नागरिक वडापत्र को व्यवस्था गरिने छ ।
११७. जन्म, मृत्यु, वसाई सराई, विवाह र सम्बन्ध विच्छेद, जस्ता घटना दर्ता कार्यलाई अझ प्रभावकारी रुपमा अनलाइन माध्यमलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
११८. नागरिकलाई सहज, छिटो, छरितो सेवा पुऱ्याउन सबै विषयगत शाखाहरुको सुदृढीकरण गर्न आवश्यक कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
११९. यस गाउँपालिकालाई स्वच्छ, शान्त, भयरहित वातावरण सिर्जना गर्न हरेक क्षेत्र र समुदायसँग समन्वय गरी आवश्यक कार्ययोजना निर्माण गरिने छ ।
१२०. प्रत्येक वडा कार्यालयमा कम्तीमा वर्षको एकपटक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरी पारदर्शिता कायम गरिने छ ।
१२१. सबै सामुदायिक विद्यालयले वर्ष भरीमा शैक्षिक विकासको लागि गरेका सम्पूर्ण क्रियाकलाप सहित अभिभावक समक्ष सामाजिक परीक्षण सार्वजनिक गरी विद्यालय सुशासनको प्रत्याभूती थालनी गरिने छ ।
१२२. उपभोक्ता मार्फत सञ्चालन गरिने आयोजनाहरुमा कार्य सम्पादन मूल्यांकनमा आधारित भुक्तानी प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
१२३. गाउँपालिकाको कार्यपद्धतिलाई व्यवस्थित र खर्च प्रणालीलाई पारदर्शि बनाई समग्र कार्यसम्पादन स्तरमा सुधारगर्दै सुशासनको प्रत्याभूती कायम गरिने छ ।
१२४. नागरिकहरुको गुनासो सुन्ने अधिकारी मार्फत तत्कालै सम्बोधन गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
१२५. सामाजिक सुरक्षा वितरणलाई बैकिङ् प्रणाली मार्फत वितरण गरिएको छ । यसलाई अझ छिटो छरितो र व्यवस्थित गरिने छ । सोको लागी बैकहरु संग सहजीकरण गरिने छ ।
१२६. शुद्धोधन गा.पा. भित्र इलाका प्रहरी कार्यालय स्थापनाको लागि पहल गरिने छ ।
१२७. खरिद प्रणालीलाई योजनावद्ध रुपमा व्यवस्थित गरी श्रोतसाधनको उच्चतम उपयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको पालना गरि खरिद प्रकृया पारदर्शी र प्रतिस्पर्धी बनाइने छ । विद्युतीय खरिद प्रकृयालाई अनुसरण गरिने छ ।
१२८. गाउँपालिका र वडा कार्यालयहरुबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहमा नागरिकको सहज पहुँचको व्यवस्था मिलाइने छ ।
१२९. सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण र सम्बर्द्धनको लागि उक्त जग्गाको लगत लिई गाउँपालिकाको मातहतमा ल्याइने छ ।
१३०. करका दायराहरु फराकिलो बनाउदै लगिने छ र कर प्रणालीलाई पारदर्शी र नागरिक मैत्री बनाउने ।
१३१. प्रदेश सरकार र केन्द्र सरकारको सहकार्यमा लागत सहभागिता समेतका योजनाहरु कार्यान्वयनमा जोड दिइने छ ।
१३२. शान्ति सुरक्षा कायम गर्न र अबैध कारोवार तथा अन्य आवश्यक ठाउँहरुमा नियमित अनुगमन र कारवाही गर्ने कार्यका लागि नगर प्रहरीको पदपूर्ति गरी गाउँपालिकाको विकास निर्माण र नीति नियम कार्यान्वयनमा खटाईने छ ।
१३३. विगत देखि गाउँपालिका, शाखा कार्यालय, वडा कार्यालय र स्वास्थ्य चौकीहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई आवश्यकताको आधारमा निरन्तरता दिइने छ । दरबन्दी नभएका कर्मचारी र अस्थायी दरबन्दी कटौती गरिने छ ।

१३४. गाउँपालिका र अन्तर्गतका निकायहरूको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण कार्य सम्पन्न गरी दरबन्दी मिलान का साथै अति आवश्यक पर्ने दक्ष, कम्प्युटर र सफ्टवेयर संचालन गर्ने, प्राविधिक, सवारी चालक र कार्यालय सहयोगीहरू सँग कार्यसम्पादन करार गरी व्यवस्थापन गरिने छ ।
१३५. न्याय समिति मार्फत प्रभावकारी न्याय सम्पादन गर्न मेलमिलाप केन्द्रको व्यवस्थापन, मेलमिलापकर्ता लगायत पदाधिकारी, कर्मचारीको अभिमुखिकरण तालिम संचालन गरि सक्षमता प्रदान गरिने छ । मेलमिलापको माध्यमबाट सामाजिक सद्व्यवहार सहितको शुद्धोधन निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१३६. गाउँपालिका अन्तर्गतका निकायहरूबाट प्रदान भए गरेका सेवा, समस्या सम्बन्धमा सहजीकरण गर्न समितिबाट नियमित अनुगमन गरिने छ ।
१३७. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह र विकासलाई सार्वजनिक गर्न सञ्चार क्षेत्रको भूमिकालाई महत्व दिइने छ ।
१३८. यस गाउँपालिकालाई सूचना तथा संचार मैत्री बनाइने छ ।
१३९. सूचनाको हक प्रत्येक नागरिकको पहुचसम्म पुऱ्याउन नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१४०. यस गाउँपालिकाको विभिन्न आयोजना तथा कार्यक्रमको लागि गठन उपभोक्ता समितिको कार्यक्षमताको लेखाजोखा गरी सिमीत स्रोतको उच्च सदुपयोग गर्न व्यवस्था मिलाइने छ । सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक उपलब्धीको मूल्यांकन गरी राम्रो गर्ने विद्यालयलाई पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१४१. वडा स्तरीय आमा समूह, युवा क्लब र महिला सञ्जाल वडा समितिको उपस्थितीमा पुनर्गठन गर्न पहल गरिने छ ।
१४२. नागरिकको आयस्तर वृद्धि गर्न विभिन्न किसीमका सीपमूलक र आयआर्जन तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
१४३. “एक घर एक रोजगार” नीति कार्यान्वयनका लागि आवश्यक दीर्घकालिन योजना तयार गरिने छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिने छ ।
१४४. गाउँपालिकाको आय आर्जनका लागि व्यावसायिक पूर्वाधार निर्माण र अन्य सम्भाव्य क्षेत्रको पहिचान गरिने छ ।
१४५. यस गाउँपालिका अन्तर्गतका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता वृद्धिका लागि सुचना प्रविधि सम्बन्धी तालिम कार्यक्रमको सञ्चालन गरिने छ ।
१४६. कर सप्ताह र घुम्ती सेवा सञ्चालन गरी राजस्व वढाइने छ । आर्थिक अनुशासन कायम गर्न हरेक आर्थिक करोबार बैकिङ्ग प्रणालीबाट मात्र संचालन गरिने छ ।
१४७. सार्वजनिक वित्तिय जोखिम न्यूनीकरणका लागि पेशकीलाई निरुत्साहित गर्दै वेरुजु शुन्यको नीति अवलम्बन गरिने छ । कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई सार्वजनिक खरिद योजना तर्जुमा लगायतमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम दिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१४८. सुशासनयुक्त संरचनाको रूपमा गाउँपालिकालाई स्थापित गरिने नीति अनुसरण गरिने छ । संघ, प्रदेश सँग समन्वयको आधारमा स्थानीय सरकार संचालन हुने छ ।
१४९. सेवा प्रवाहलाई मुस्कान सहितको (service with smile) नीति लिइने छ । कर्मचारी र जनप्रतिनिधी जनताका सेवक हुन् भन्ने अनुभूति हुने गरी सेवा प्रवाह गरिने छ ।

अन्त्यमा यस गाउँपालिकाले दीर्घकालिन सोच, उद्देश्य, प्राथमिकताका साथ अघि सारेका नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनले यस गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन योगदान पुऱ्याउने कुरामा विश्वास राख्दै नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण, सभाका सदस्यज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, शिक्षक, प्राध्यापक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै नीति तथा कार्यक्रमहरू अनुसार यस गाउँपालिकालाई सुखी र समृद्ध बनाउन सबैको साथ, सहयोग र सहकार्यको आशा र विश्वासका साथ विदा माग्दछु ।

मिति: २०७७/३/९

धन्यवाद, जय शुद्धोधन
अध्यक्ष
किशुनचन्द्र चौधरी
शुद्धोधन गाउँपालिका, रुपन्देही